

۲۰۱۷/۰۴/۱۵

انجنیر سلطان جان کلیوال

په افغانستان کی د امریکا تر ټولو ستره فاجعه؟

په ډیر خواشني سره د ټولي نړی خبری رسنیو خبر ور کړ چی د ۲۰۱۷ میلادی کال د اپریل د میاشتی په ۱۳ نیټه چی د ۱۳۹۶ هجری شمسی کال د حمل د میاشتی د ۲۴ نیټی سره او د ۱۴۳۸ هجری قمری کال د رجب المرجب د

میاشتی د ۱۶ نیټی سره برابره ده، په محلی وخت د ماښام په ۷ بجو او ۳۰ دقیقود متحده ایالاتو پوځ د ننګرهار ولایت د شینوارو د لوی ولسوالی مربوط د آچین په ولسوالی باندی یوه بمی حمله وکړه. دغه بمب د هغو اټومی بمونو نه وروسته چی د ۱۹۴۵ کال د اگست د میاشتی په ۶ مه د جاپان د هیواد په هیروشيما او د اگست په ۹ مه د ناګاساکی په ښارونو د امریکا زبرځواک استعمال کړی وو، تر ټولو لوی بمب دی چی استعمال شو.

د معلوماتو له مخی دا بمب چی د بمونو د مور په نوم یادیری (۱۱) ټنه وزن لری، د تخریب ساحه یی یو میل یا ۱،۶ کیلومترو د شعاع په اندازه ده. دا بمب د مخصوصو الوتکو په ذریعه چی سی ۱۳۰ - کارگو (C-130 - Cargo) په نوم یادیری انتقال او ویشتل کیدلی شی. دا بمب په نظامی ساحه کی د (MOAB) or (Massive Ordnance Airburst Bomb) په نوم یادوی چی د لومړی وار د پاره د پنتاگون له لوری په ۲۰۰۰ وم میلادی کال کی جوړ او په ۲۰۰۳ میلادی کال کی و ازمایل شو، خو تر اوسه پوری نه و استعمال شوی.

د متحده ایالاتو خبری رسنی اطلاع ورکوی چی دا بمب د (داعش) یا (ISIS) د وسله والو په مرکزونو باندی چی د آچین د ولسوالی په مربوطاتو کی په پخوانیو کیندل شو سمڅو کی ځای پر ځای شوی وو اچول شویدی، او د دی هیواد

پوځي مامورينو زيار ويستلي چي ددي بمب د چاودني له كبله د ملكي تلفاتو نه ډه ډه وشي، چي ډيره د خدا او حماقت نه ډكه ادعا ده.

كه څه هم تر اوسه پوري پوره نه ده معلومه چي ددي ستر ناورين له كبله به په حقيقي توگه د هغي سيمي ملكي او سيدونكو ته څومره د سر او مال تاوان رسيدلي وي، خو دا يوه خبره ټولي دنيا ته معلومه ده چي د داعش (ISIS) وحشي ډله د لومړي وار د پاره په سوريه كي د بشار اسد د حكومت د را پرځولو د پاره د امريكا له لوري منځ ته راغله او ورو ورو يي په منطقه كي د خپلو پلوي دولتونو لكه پاكستان او سعودي عربستان په ذريعه ددي وحشت تخمونه نوري اسلامي نړي او له دي جملې څخه افغانستان ته، او د سيمي د مناسب موقعيت له امله د شينوارو منطقي ته چي د پاكستان سره په پوله كي موقعيت لري هم را ورسول، وده يي وركړه او تقويه يي كړل. همدارنگه په دي خبره هم د بل هرچانه د متحده ايالاتو هغه پوځي اداره چي په افغانستان كي د افغانانو په وژلو او سركوبولو بوخته ده په دي ډير بنه پوهيري چي ټول وسله وال لكه د طالبانو ډلي، د حقاني ډله، د منځني اسيا ياغي ډلي او داعش ټول چي په افغانستان كي په تروريستي فعاليتونو بوخت دي، د خپل ځان د ساتني د پاره د سيمو د ولسي خلكو نه د سپر په توگه كار اخلي او هر كله چي په هره سيمه كي د دولت يا د ناتو د ځواكونو له لوري پوځي عمليات تر سره كيږي نو د وسله والو كسانو نه د ملكي بي گناه خلكو د بنځو او ماشومانو په گډون د تلفاتو شمير څو چنده زيات وي. خو امريكايي رسني په ډيري بي حيايي سره په داسي حال كي چي نه د سيمي خلكو ته د بمب اچولو نه د مخه خبر وركړ شوي او نه داسي وخت كي دا حمله شوي چي اقل د سيمي او سيدونكي چيرته په خپلو كړونو كي په كار اخته وي، داچي په هغه سيمه كي او ه بجي او ۳۲ دقيقې لومړي ماسختن دي او خلك ټول خپلو كورو ته ځي، نو سري څنگه دا ادعا كولي شي چي: «زيار ويستل شوي چي د ملكي خلكو تلفات يا نه وي او يا هم كم وي؟» دلته ډيري پوښتنې را پيدا كيږي چي كه امريكا د داعش ډله يوه خطر ناكه تروريستي ډله گني ولي يي په سوريه كي له منځه نه وري؟ او كه دا ډله د امريكا د گټو خلاف عمل كوي ولي پاكستان دي ته نه ارباسي چي د هغوي د هراړخيزي همكاري، وسله وال كيدو او د افغانستان په وړاندي د هغوي له ملاتړ څخه منعه كړي؟ او تر ټولو مهمه دا چي په نظر كي ده چي د جمعي په ورځ د اپريل په ۱۴ نيټه د روس په هيواد كي د افغانستان په گډون د روس، چين، پاكستان، ايران، هندوستان او احتمالاً د منځني اسيا د ځينو نورو هيوادونو په گډون په افغانستان كي د سولي د خبرو په هكله يوه غونډه جوړيږي، چي متحده ايالاتو ته هم په دي غونډه كي د گډون كولو بلنه وركړل شوي وه، خو د نامعلومو دلايلو له كبله د متحده ايالاتو حكومت په هغي كي د گډون كولو نه ډه ډه وكره، ولي په دي وخت كي دابمي حمله وشوه؟ دي ته ورته نوري په سلكونو پوښتنې شته چي زمونږ پوهان او څيړونكي به وړ باندې خبري ولري. ماته په همدې وروستي شيبه كي د كلي نه تيلفون كي وويل شول چي شا و خوا ډير كلي كورونه نريډلي دي او د اټكل له مخي ممكن تر دري سوه پوري ملكي كسان په شهادت رسيدلي وي او سرك ته د نژدي پرتو سيمو نه د ژوبلو كسانو چي اكثرأ بنځي او ماشومان دي ډلي راوړلي كيږي، څوك جلال اباد ته خپل زخميان وري او څوك يي پيښور ته، خو اوس شپه ده پوره پته نشته سبا به هر څه روښانه شي بيا به خبر در كړم.

(اِنَّا لِلّٰهِ و اِنَّا اِلَيْهِ رَاٰجِعُونَ.)